

Metoda residuów

Niech transformata sygnały $y(t)$ będzie funkcją wymierną

$$Y(s) = \frac{L(s)}{M(s)}$$

1. Jeżeli wszystkie bieguny są pojedyncze i rzeczywiste, to:

$$y(t) = L^{-1} \left\{ \sum_{i=1}^n \frac{C_i}{s - s_i} \right\} = \sum_{i=1}^n C_i e^{s_i t}$$

$$C_i = \operatorname{res}_{s=s_i} \frac{L(s)}{M(s)} = \lim_{s \rightarrow s_i} \left[\frac{L(s)}{M(s)} (s - s_i) \right]$$

2. Jeżeli bieguny są pojedyncze, ale w tym l jest rzeczywistych oraz $2p$ zespolonych (tzn. p par pierwiastków sprzężonych) $n = l + 2p$

$$y(t) = \sum_{i=1}^l C_i e^{s_i t} + 2 \operatorname{Re} \left[\sum_{k=1}^p C_k e^{s_k t} \right] \quad \operatorname{Re}[\cdot] - \text{oznacza część rzeczywista liczby zespolonej}$$

C_k – oblicza się jak w pkt. 1

3. Wielokrotne bieguny rzeczywiste

h – ilość różnych pierwiastków

$\gamma_1, \gamma_2, \dots, \gamma_h$ – krotności tych pierwiastków

$$\gamma_1 + \gamma_2 + \dots + \gamma_h = n$$

$$y(t) = \sum_{i=1}^h \left(\sum_{k=1}^{\gamma_i} \frac{C_{ik}}{(k-1)!} \cdot t^{k-1} \right) \cdot e^{s_i t} \quad k - \text{po ilości pierwiastka, } i - \text{po różnych pierwiastkach}$$

$$C_{ik} = \frac{1}{(\gamma_i - k)!} \lim_{s \rightarrow s_i} \frac{d^{\gamma_i - k}}{ds^{\gamma_i - k}} \left[\frac{L(s)}{M(s)} (s - s_i)^{\gamma_i} \right]$$

4. Wielokrotne bieguny rzeczywiste i urojone

$$y(t) = \sum_{i=1}^r \left(\sum_{k=1}^{\gamma_i} \frac{C_{ik}}{(k-1)!} \cdot t^{k-1} \right) \cdot e^{s_i t} + 2 \operatorname{Re} \left[\sum_{g=1}^q \left(\sum_{l=1}^{\lambda_g} \frac{C_{gl}}{(l-1)!} \cdot t^{l-1} \right) \cdot e^{s_g t} \right]$$

$$\sum_{i=1}^r \gamma_i + 2 \sum_{g=1}^q \lambda_g = n$$

C_{gl} tak jak C_{ik}

PRZYKŁADY

Wyznaczyć oryginał dla transformaty $Y(s) = \frac{1}{(Ts+1)^3}$ (zastosowanie wzoru 28+

$$L^{-1}\left\{\frac{1}{(Ts+1)^3}\right\} = \frac{1}{T^3} L^{-1}\left\{\frac{1}{\left(s+\frac{1}{T}\right)^3}\right\} = \frac{1}{T^3} e^{-\frac{t}{T}} L^{-1}\left\{\frac{1}{s^3}\right\} = \frac{1}{T^3} e^{-\frac{t}{T}} \frac{t^2}{2}$$

Znaleźć transformatę odwrotną wyrażenia : $F(s) = \frac{1}{(s+1)^2} - \frac{20}{(s+1)^2(s+3)^3}$

$$L^{-1}\{F(s)\} = L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2}\right\} - 20L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2(s+3)^3}\right\}$$

obliczenie $L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2(s+3)^3}\right\}$ metodą residuów

$h = 2$ - ilość różnych pierwiastków

$\gamma_1 = 2$ - krotność pierwiastka $s_1 = -1$

$\gamma_2 = 3$ - krotność pierwiastka $s_2 = -3$

$$\frac{1}{(s+1)^2(s+3)^3} = \frac{C_{11}}{s+1} + \frac{C_{12}}{(s+1)^2} + \frac{C_{21}}{s+3} + \frac{C_{22}}{(s+3)^2} + \frac{C_{32}}{(s+3)^3}$$

$$C_{12} = \frac{1}{0!} \lim_{s \rightarrow -1} \left(\frac{1}{(s+1)^2(s+3)^3} \cdot (s+1)^2 \right) = \frac{1}{0!} \lim_{s \rightarrow -1} \left(\frac{1}{(s+3)^3} \right) = \frac{1}{(-1+3)^3} = \frac{1}{8}$$

$$C_{11} = \frac{1}{1!} \lim_{s \rightarrow -1} \frac{d}{ds} \left(\frac{1}{(s+3)^3} \right) = \lim_{s \rightarrow -1} -3(s+3)^{-4} = -\frac{3}{16}$$

$$C_{23} = \frac{1}{0!} \lim_{s \rightarrow -3} \left(\frac{1}{(s+1)^2(s+3)^3} \cdot (s+3)^3 \right) = \frac{1}{0!} \lim_{s \rightarrow -3} \left(\frac{1}{(s+1)^2} \right) = \frac{1}{(-3+1)^2} = \frac{1}{4}$$

$$C_{22} = \frac{1}{1!} \lim_{s \rightarrow -3} \frac{d}{ds} \left(\frac{1}{(s+1)^2} \right) = \lim_{s \rightarrow -3} -2(s+1)^{-3} = \frac{1}{4}$$

$$C_{21} = \frac{1}{2!} \lim_{s \rightarrow -3} \frac{d^2}{ds^2} \left(\frac{1}{(s+1)^2} \right) = \frac{1}{2} \lim_{s \rightarrow -3} \frac{d}{ds} (-2(s+1)^{-3}) = \frac{1}{2} \lim_{s \rightarrow -3} 6(s+1)^{-4} = \frac{6}{2 \cdot 16} = \frac{3}{16}$$

$$L^{-1}\{F(s)\} = L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2}\right\} - 20\left(L^{-1}\left\{\frac{-\frac{3}{16}}{s+1}\right\} + L^{-1}\left\{\frac{\frac{1}{8}}{(s+1)^2}\right\} + L^{-1}\left\{\frac{\frac{3}{16}}{s+3}\right\} + L^{-1}\left\{\frac{\frac{1}{4}}{(s+3)^2}\right\} + L^{-1}\left\{\frac{\frac{1}{4}}{(s+3)^3}\right\}\right)$$

$$L^{-1}\{F(s)\} = L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2}\right\} + \frac{15}{4}L^{-1}\left\{\frac{1}{s+1}\right\} - \frac{5}{2}L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+1)^2}\right\} - \frac{15}{4}L^{-1}\left\{\frac{1}{s+3}\right\} - 5L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+3)^2}\right\} - 5L^{-1}\left\{\frac{1}{(s+3)^3}\right\}$$

korzystając ze wzoru 28 otrzymuje się

$$L^{-1}\{F(s)\} = t \cdot e^{-t} + \frac{15}{4}e^{-t} - \frac{5}{2}t \cdot e^{-t} - \frac{15}{4}e^{-3t} - 5t \cdot e^{-3t} - 5\frac{t^2}{2} \cdot e^{-3t}$$

$$f(t) = \left(\frac{15}{4} - \frac{3}{2}t\right) \cdot e^{-t} - \left(\frac{15}{4} - 5t - \frac{5}{2}t^2\right) \cdot e^{-3t}$$